

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра прикладної лінгвістики

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації,
проф. Гаврилюк С.В.

Гаврилюк С.В.
17.10.2018 р.

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни
АНТРОПОЛОГІЧНА ЛІНГВІСТИКА
підготовки магістра
галузь знань 03 Філологія
спеціальності 035 Філологія
освітньої програми
(Прикладна лінгвістика, Мова та література (англійська),
Мова та література (французька))

Робоча програма навчальної дисципліни «Антропологічна лінгвістика» для студентів галузі знань 03 Філологія спеціальності (Прикладна лінгвістика, Мова та література (французька), Мова та література (англійська)).

« » 2018 р. – с.

Розробник: канд. філол. наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики Макарук Л. Л.

Рецензент: канд. філол. наук, професор кафедри практики англійської мови Коляда Е. К.

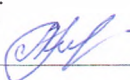
Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри прикладної лінгвістики

протокол № 1 від 30.08.2018 р.

Завідувач кафедри: (Біскуб І. П.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № __ від __ . ____ . 2018 р.

Голова науково-методичної комісії факультету

(Павлюк А. Б.)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № __ від __ . ____ . 2018 р.

© Макарук Л. Л., 2018

АНТРОПОЛОГІЧНА ЛІНГВІСТИКА

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітнійступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 4	03 Філологія 035 Філологія	Вибіркова
	Мова та література (англійська) Мова та література (французька) Мова та література (німецька) Прикладна лінгвістика	
Модулів 2		Рік підготовки 6
Змістових модулів 1		Семестр 11
Загальна кількість год. 120		Лекції 24 год. Практичні 16 год.
Тижневих годин: 4 год. Аудиторних: 40 год. Консультації 8 год. Самостійної роботи 72 год.	Магістр	Самостійна робота 72 год.
		Форма контролю: залік

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів 5	03 Філологія 035 Філологія	Вибіркова
	Мова та література (англійська) Мова та література (французька) Мова та література (німецька) Прикладна лінгвістика	
Модулів 2		Рік підготовки 62
Змістових модулів 1		Семестр 13
Загальна кількість Годин 120		Лекції 6 год. Практичні 4 год.
Тижневих годин: 4 год. Аудиторних: 10 год.	Магістр	Самостійна робота 94 год.

Консультації 16 год. Самостійної роботи 94 год.		Форма контролю: залік
--	--	-----------------------

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Антропологічна лінгвістика» є ознайомлення студентів з ключовими аспектами лінгвістичної антропології як провідного напрямку сучасного мовознавства, що уможливить формування у студентів навичок та умінь, необхідних для успішного усного та писемного спілкування та виконання різноманітних завдань з урахуванням еволюції комунікації.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Антропологічна лінгвістика» є ознайомлення студентів із:

- загальними законами комунікації;
- природою, компонентами і формами комунікації;
- специфікою комунікації, залежно від різних умов (соціальних, культурних тощо);
- закономірностями взаємодії мовних і позамовних засобів комунікації;
- етапами і закономірностями породження і сприйняття мовлення в різних комунікативних умовах;
- складовими комунікативного акту в міжособистісному спілкуванні: мовним кодом;
- породженням і сприйняттям мовлення, а також причинами, механізмами і типами комунікативних невдач;

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Опанувавши курс «Прикладна і корпусна лінгвістика» студенти знатимуть:

- еволюцію писемного та усного спілкування
- закони писемної та усної комунікації;
- структуру мовного коду у процесах спілкування;
- закономірності взаємодії мовних і позамовних засобів комунікації;
- залежність мовного коду від позамовних явищ;
- етапи і закономірності породження і сприйняття мовлення в різних комунікативних умовах;
- причини комунікативних невдач;
- методи дослідження мови і засобів інших семіотичних систем у процесах комунікації;
- структуру комунікативного акту;
- специфіку невербальної комунікації;
- особливості візуальної, мультимодальної та іконічної комунікації.

вмітимуть:

- виявляти причини комунікативних невдач;
- здійснювати аналіз комунікативних ситуацій;
- здійснювати доречний вибір мовних засобів з метою успішної комунікації;
- визначати функції невербальних засобів у різних типах дискурсу;
- враховувати національно-культурну специфіку різних модусів під час спілкування;
- аналізувати та виявляти соціокультурні параметри спілкування;
- планувати комунікативну ситуацію уникаючи девіацій.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Пр.	Конс.	Інд.	Сам.р.	Контр.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1 The Scope of Linguistic Anthropology.							
Тема 1. The Scope of Linguistic Anthropology.	18	4	2			12	-
Тема 2. Language in its Social Context.	22	4	4	2		12	-
Тема 3. Evolution of Oral Communication.	20	4	2	2		12	-
Тема 4. Evolution of Written Communication.	22	4	4	2		12	-
Тема 5. Language and Culture	20	4	2	2		12	
Тема 6. Linguistic Anthropology in the Contemporary World	18	4	2			12	
Усього годин	120	24	16	8		72	-

Таблиця 4

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Пр.	Конс.	Інд.	Сам.р.	Контр.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1 The Scope of Linguistic Anthropology.							
Тема 1. Language in its Social Context.	20	2		4		14	-
Тема 2. Evolution of Oral and Written Communication.	50	2	2	6		40	-
Тема 3. Language and Culture	50	2	2	6		40	-
Усього годин	120	6	4	16		94	-

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ТА ІНДИВІДУАЛЬНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Студенти самостійно опановують низку матеріалу, готуючись до семінарських занять та залікового тесту. Із запропонованого переліку студенти обирають одне із питань та готують дослідницький проект у формі презентації, який оцінюється у 10 балів.

1. Language changes.
2. Protolanguages and the process of reconstructing them.
3. Glottochronology: key issues
4. The genetic classification of languages.

5. The English language over the course of time.
6. Speech community and related concepts.
7. Communication components.
8. Components' of situation: setting, participants and topic.
9. Language and social class: evidence and explanation.
10. Communication and its channels.
  11. Communication among social insects.
  12. Communication among nonhuman primates and other vertebrates.
13. Communication among animals.
14. Culture and communication styles.
15. Culture in the workplace.
16. Adjusting to a new culture.
17. Forms of address and greeting.
18. Linguistic etiquette.
19. Social differentiation of language.
20. Special and mixed languages.
21. Modern myths concerning languages.
22. Language planning.
23. Language maintenance and reinforcement.
24. Communication as a system of signs.
25. Modern English – language mass media.

6. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточне тестування має на меті перевірку рівня знань студента при виконанні різного виду завдань. При вивченні курсу “Антропологічна лінгвістика” студент виконує такі види робіт: вивчення теоретичного та практичного матеріалу (на лекційних, практичних заняттях та самостійно), написання залікового тесту. Відсутність студента на заліковій контрольній роботі оцінюється у «0» балів. Повторне написання контрольної роботи можливе лише за наявності офіційного документу, який підтверджує його відсутність.

Рівень знань студента оцінюється в балах, фіксується в журналі після вивчення змістового модуля. Підсумкова оцінка за національною шкалою за семестр заноситься в заліково-екзаменаційну відомість.

Усі види навчальної діяльності студента оцінюються певною кількістю балів. Підсумковий контроль у 11 семестрі здійснюється у формі заліка. Сумарна кількість балів, яку студент отримує при засвоєнні курсу визначає його підсумкову оцінку, яка відповідає: відмінно, добре, задовільно, незадовільно з можливістю повторного складання.

Дисципліна складається з одного змістового модуля та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання змістового модуля (максимум 40 балів);
2. залік (максимум 60 балів).

Поточний контроль(мах - 40 балів)	Підсумковий контроль (мах – 60 балів)	Загальн акількіс тьбалів(100)
Модуль 1	Модуль 2	

Змістовий модуль							Заліковий письмовий тест	Усна відповідь	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	ІНДЗ	30	30	
5	5	5	5	5	5	10			
40							60		

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всівиднавічальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 - 74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 – 59	Fx	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Linguistic Anthropology: A Reader / ed. by Alessandro Duranti, Parker Shipton. – 2nd edition. – USA : Wiley-Blackwell, 2009. – (Blackwell Anthologies in Social & Cultural Anthropology).
2. Linguistic Anthropology / ed. by Alessandro Duranti. – Cambridge : Cambridge University Press, 1997. – 422 p. – (Cambridge Textbooks in Linguistics).
3. Living Language: An Introduction to Linguistic Anthropology / by Laura M. Ahearn. – 1st edition. – USA : Wiley-Blackwell, 2011. – NA (Book 4).
4. The Anthropology of Language: An Introduction to Linguistic Anthropology / by Harriet Joseph Ottenheimer. – 3 edition. – Boston, USA : Cengage Learning, 2012. – 416 p.
5. Linguistic Anthropology (Second Edition) / by Nancy Parrott Hickerson. – 2nd edition. – USA : Wadsworth Publishing, 2000. – 264 p.
6. Language, Culture, and Society: An Introduction to Linguistic Anthropology / by Zdenek Salzman and James Stanlaw. – 6th edition. – Westview Press, 2014. – 512 p.
7. The Anthropology of Language: An Introduction to Linguistic Anthropology / by Harriet Joseph Ottenheimer. – 2 edition. – Wadsworth Publishing, 2008. – 372 p.
8. A Companion to Linguistic Anthropology / ed. by Alessandro Duranti. – 1st edition. – USA : Wiley-Blackwell, 2005. – 648 p.
9. The Routledge Handbook of Linguistic Anthropology / ed. by Nancy Bonvillain. – N. Y. ; L. : Routledge, 2016. – (Routledge Handbooks).
10. Speech Communities / by Marcyliena H. Morgan. – Cambridge : Cambridge University Press, 2014. – 200 p. – (Key Topics in Linguistic Anthropology).
11. A Concise Introduction to Linguistics / ed. by Bruce M. Rowe, Diane P. Levine. – 4th edition. – N. Y. ; L. : Routledge, 2014. – 432 p.

12. Language and Gender / ed. by Mary M. Talbot. – 2nd edition. – Cambridge (UK) ; Malden, MA (USA) : Polity, 2010. – 273 p.
13. Language and Woman's Place: Text and Commentaries / Robin Tolmach Lakoff ; ed. by Mary Bucholtz. – Rev Exp Edition. – Oxford : Oxford University Press, 2004. – 328 p. – (Studies in Language, Gender, and Sexuality (Book 3)).
14. The Study of Language / ed. by George Yule. – 5th edition. – Cambridge : Cambridge University Press, 2014. – 334 p.
15. An Introduction to Sociolinguistics / ed. by Ronald Wardhaugh. – 6th edition. – Wiley-Blackwell, 2011. – 464 p.
16. Linguistics: Language Mastery! The Ultimate Information Book (Linguistics, Language, Semantics, Syntax, Pragmatics, Etymology, Phonetics) / ed. by Adrian J. Williams. – Jr Kindle Publishing, 2014. – 47 p.
17. The Routledge Handbook of Applied Linguistics / ed. by James Simpson. – Reprint edition. – N. Y. ; L. : Routledge, 2013. – 752 p. – (Routledge Handbooks).
18. An Introduction to Sociolinguistics / ed. by Janet Holmes. – 4th edition. – N. Y. ; L. : Routledge. – 512 p. – (Learning About Language).
19. Sociolinguistics: The Study of Speakers' Choices / by Florian Coulmas. – 2nd edition. – Cambridge : Cambridge University Press, 2013. – 316 p.

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Linguistic anthropology along with other disciplines.
2. Linguistic anthropology in the humanities and social sciences.
3. Practical applications of linguistic anthropology.
4. History of linguistic anthropology.
5. Methods utilized in linguistic anthropology.
6. The evolution of man.
7. The evolution of communication: means of communication used by our ancestors.
8. Principal theories regarding the age and origin of languages.
9. Language changes.
10. Protolanguages and the process of reconstructing them.
11. Glottochronology: key issues.
12. The genetic classification of languages.
13. The English language over the course of time.
14. Speech community and related concepts.
15. Communication components.
16. Idiolects and styles.
17. Regional and social dialects.
18. Bilingualism and multilingualism.
19. Code: code-switching, code selection, code mixing, code switching.
20. Contact languages: pidgins and creoles.
21. Lect systems.
22. Language planning.
23. Language and speech situations.
24. Language difference and social difference.
25. Argot, jargon and slang.
26. Speech and social identity.
27. Language and dialect.
28. Ethnic, geographical and social class dialects.

29. Diglossia and domain.
30. Components' of situation: setting, participants and topic.
31. Language and social class: evidence and explanation.
32. Communication and its channels.
33. Communication among social insects.
34. Communication among nonhuman primates and other vertebrates.
35. Communication among animals.
36. Paralinguistics: key issues and notions.
37. Kinesics, proxemics, haptics and other branches of non-verbal communication.
38. Whistle and drum "languages".
39. The origins of writing.
40. Types of writing systems.
41. Writing and spelling. Impact on reading.
42. Writing and printing.
43. Writing and the Digital Age.
44. Communication as a system of signs.
45. Modern English–language mass media.
46. Paralinguistic means which are used in modern mass media.
47. The functions of multimodal means of communication.
48. Fundamentals of culture.
49. Culture and communication styles.
50. Culture in the workplace.
51. The stimulus of Sapir's writings.
52. The Whorf hypothesis of linguistic relativity.
53. Language, culture and worldview.
54. Culture vs language. Culture and language.
55. Adjusting to a new culture.
56. Forms of address and greeting.
57. Linguistic etiquette.
58. Language and gender.
59. Linguistic variation in a plural society.
60. Social differentiation of language.
61. Special and mixed languages.
62. Modern myths concerning languages.
63. Application of linguistic anthropology in legal proceedings.
64. Language planning.
65. Language maintenance and reinforcement.

9. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

SEMINAR #1

THE SCOPE OF LINGUISTIC ANTHROPOLOGY

1. Linguistic anthropology along with other disciplines.
2. Linguistic anthropology in the humanities and social sciences.
3. Practical applications of linguistic anthropology.
4. History of linguistic anthropology.
5. Methods utilized in linguistic anthropology.

SEMINAR # 2

WRITING SYSTEMS.VISUAL AND MULTIMODAL. COMMUNICATION MODERNS WRITTEN COMMUNICATION

1. The origins of writing.

2. Types of writing systems.
3. Writing and spelling. Impact on reading.
4. Writing and printing.
5. Writing and the Digital Age.
6. Communication as a system of signs.
7. Paralinguistic means which are used in modern mass media.
8. The functions of multimodal means of communication.

SEMINAR # 3

LINGUISTIC ANTHROPOLOGY IN TERMS OF SOCIOLINGUISTICS

1. Language and dialect.
2. Ethnic, geographical and social class dialects.
3. Diglossia and domain.
4. Components of situation: setting, participants and topic.
5. Language and social class: evidence and explanation.
6. Language difference and social difference.

SEMINAR # 4

LINGUISTIC ANTHROPOLOGY IN TERMS OF SOCIOLINGUISTICS

1. Argot, jargon and slang.
2. Speech and social identity.
3. Idiolects and styles.
4. Code: code-switching, code selection, code mixing, code switching.
5. Contact languages: pidgins and creoles.
6. Lect systems.

SEMINAR # 5

LANGUAGE AND CULTURE. LANGUAGE IN ITS SOCIAL CONTEXTS

1. Fundamentals of culture.
2. Culture and communication styles.
3. Culture in the workplace.
4. The stimulus of Sapir's writings.
5. The Whorf hypothesis of linguistic relativity.

SEMINAR # 6

LANGUAGE AND CULTURE. LANGUAGE IN ITS SOCIAL CONTEXTS

26. Language, culture and worldview.
27. Adjusting to a new culture.
28. Forms of address and greeting. Linguistic etiquette.
29. Language and gender.
30. Linguistic variation in a plural society.
31. Social differentiation of language.
32. Special and mixed languages.

SEMINAR # 7

ORAL NONVERBAL COMMUNICATION. ANIMAL COMMUNICATION

1. Communication and its channels.
2. Communication among social insects.
3. Communication among nonhuman primates and other vertebrates.
4. Communication among animals. Paralinguistics: key issues and notions.
5. Kinesics, proxemics, haptics and other branches of non-verbal communication.

6. Whistle and drum “languages”.
7. Other approaches and aspects of non-verbal oral communication.

SEMINAR # 8

LINGUISTIC ANTHROPOLOGY IN THE CONTEMPORARY WORLD

1. Modern myths concerning languages.
2. Cross-cultural communication.
3. Applications in legal proceedings.
4. Language planning.
5. Language maintenance and reinforcement.